

ประกาศสภาการแพทย์แผนไทย

ฉบับที่ ๘ / ๒๕๖๗

เรื่อง การรับสมัครผู้เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องของการแพทย์แผนไทย
เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยในกิจกรรม
หลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านชาติพันธุ์ (๓๗๒ ชั่วโมง)

เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการส่งเสริมการศึกษา การพัฒนา การวิจัย การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย รวมถึงการช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้การศึกษาแก่ประชาชนและองค์กรอื่นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทย ตลอดจนผดุงไว้ซึ่งสิทธิ ความเป็นธรรม และส่งเสริมสวัสดิการให้แก่สมาชิก อีกทั้งเพื่อให้การดำเนินการตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสภาการแพทย์แผนไทยสำหรับผู้มีความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการศึกษาต่อเนื่องของการแพทย์แผนไทยเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๖๖

สภาการแพทย์แผนไทย จึงออกประกาศให้ ผู้สนใจสมัครเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามในการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ สามารถดำเนินการสมัครหรือลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ ได้ตามวิธีกร หลักเกณฑ์ ข้อจำกัดและเงื่อนไขในการสมัครเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องของการแพทย์แผนไทยเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยในกิจกรรมหลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านชาติพันธุ์ (๓๗๒ ชั่วโมง) ดังแนบ

ประกาศ ณ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๗

(พท.ดร.ชนิษฐา ชัยสุวรรณ)

นายกสภาการแพทย์แผนไทย

วิธีการ หลักเกณฑ์ ข้อจำกัดและเงื่อนไขในการสมัครเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง
ของการแพทย์แผนไทยเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยในกิจกรรม

หลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านชาติพันธุ์ (๓๗๒ ชั่วโมง)

(แบบทำยประกาศสภาการแพทย์แผนไทย ฉบับที่ ๘/ ๒๕๖๗ เรื่อง การรับสมัครผู้เข้าร่วมกิจกรรม
การศึกษาต่อเนื่องของการแพทย์แผนไทยเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยในกิจกรรม
หลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านชาติพันธุ์ (๓๗๒ ชั่วโมง))

๑. ชื่อประกาศ

เรื่อง การรับสมัครผู้เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องของการแพทย์แผนไทยเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพ
การแพทย์แผนไทยในกิจกรรม หลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านชาติพันธุ์ (๓๗๒ ชั่วโมง)

๒. ชื่อกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ

หลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านชาติพันธุ์ (๓๗๒ ชั่วโมง)

๓. ที่มา หลักการและเหตุผลในการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ

สังคมไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ประชาชนมีการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์ทางเลือกไทย แต่อาจไม่เป็น
ที่นิยมและแพร่หลายมากนัก ต่อมามีการนำองค์ความรู้และศาสตร์แขนงต่างๆ มาใช้เป็นทางเลือกในการดูแลสุขภาพ
สุขภาพของประชาชนมากขึ้น อาทิเช่น การนวดพื้นบ้านไทยเป็นศาสตร์ที่ล้ำค่าของไทยเป็นภูมิปัญญาที่ถ่ายทอดกันมา
นาน ใช้ในการส่งเสริมสุขภาพ บำบัดอาการให้ทุเลาลง จนเป็นที่ยอมรับในระบบการแพทย์แผนปัจจุบัน ซึ่งเห็น ได้ชัดเจน
ว่ามีการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์พื้นบ้านไทย โดยเฉพาะการนวดไทยในสถานบริการสาธารณสุข ทั้งภาครัฐและเอกชน
มากขึ้นตามลำดับอย่างแพร่หลาย และได้มีการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ สามารถผลิต
บุคลากรด้านการนวดไทยที่มีประสิทธิภาพ สนองตอบการขยายตัวอย่างรวดเร็วของการให้บริการด้านการแพทย์แผนไทย
รวมทั้งรองรับการจ้างงานและการปฏิบัติงานด้านการนวดไทยในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

ตามที่ได้มี “ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายให้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์
แผนไทยหรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะหรือผู้ประกอบ
วิชาชีพเวชกรรม พ.ศ.๒๕๔๓” สหประชาชาติ พ.ศ.๒๕๔๓” สหประชาชาติ พ.ศ.๒๕๔๓” สหประชาชาติ พ.ศ.๒๕๔๓” ร่วมกับสถาบันภูมิ
ปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทและภารกิจในการพัฒนา ๑ ถ่ายทอดองค์ความรู้
เทคโนโลยีด้านการแพทย์แผน ไทย และศักยภาพของบุคลากรด้านการนวดไทย จึงจัดทำ “หลักสูตรการแพทย์พื้นบ้าน
ชาติพันธุ์ (๓๗๒ ชั่วโมง)” ขึ้น เพื่อให้เป็นมาตรฐานในการเรียน การสอน และทดสอบความรู้ความสามารถของผู้ที่ต้อง
ปฏิบัติงานด้านการแพทย์แผนไทยในฐานะผู้ช่วยแพทย์แผนไทยตามมาตรา ๑ ๓๐ (๕) และ ๓๐ (๖ แห่งพระราชบัญญัติ
การประกอบโรคศิลปะ พ.ศ.๒๕๔๒

๔. คำนิยาม

“พระราชบัญญัติ” หมายความว่า พระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๖

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย

“นายกสภา” หมายความว่า นายกสภาการแพทย์แผนไทย

“การแพทย์แผนไทย” หมายความว่า กระบวนการทางการแพทย์เกี่ยวกับการตรวจ วินิจฉัย บำบัด รักษา หรือป้องกันโรค หรือการส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพของมนุษย์ การผดุงครรภ์ การนวดไทย และให้หมายความรวมถึง การเตรียมการผลิตยาแผนไทย และการประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์ ทั้งนี้ โดยอาศัยความรู้หรือตำราที่ได้ถ่ายทอดและพัฒนาสืบต่อกันมา

“วิชาชีพการแพทย์แผนไทย” หมายความว่า วิชาชีพที่เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

“การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย” หมายความว่า การประกอบวิชาชีพที่กระทำหรือมุ่งหมายจะกระทำต่อมนุษย์ เกี่ยวกับการแนะนำ การตรวจโรค การวินิจฉัยโรค การบำบัดโรค การรักษาโรค การป้องกันโรค การส่งเสริมฟื้นฟูสุขภาพ โดยอาศัยความรู้ด้านเวชกรรมไทย เภสัชกรรมไทย การผดุงครรภ์ไทย การนวดไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และองค์ความรู้ด้านอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทยซึ่งถ่ายทอดหรือพัฒนาสืบต่อกันมาตามตำราการแพทย์แผนไทยหรือจากสถานศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง

“การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์” หมายความว่า การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย โดยอาศัยองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์การแพทย์ซึ่งศึกษาจากสถานศึกษา ที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง รวมทั้งการประยุกต์ใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ ทั้งนี้ ตามระเบียบและข้อบังคับของสภาการแพทย์แผนไทย

“กรรมวิธีการแพทย์แผนไทย” หมายความว่า กรรมวิธีที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทยที่สภาการแพทย์แผนไทยกำหนดหรือรับรอง แล้วแต่กรณี

๕. วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ

- เพื่อเพิ่มพูนความรู้ อบรม เสริมทักษะ และทดสอบความรู้การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
- เพื่อส่งเสริมการศึกษา การพัฒนา การวิจัย การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุม กำกับ ดูแล และกำหนดมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
- เพื่อช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ การให้การศึกษาแก่ประชาชนและองค์กรอื่น ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทย
- ส่งเสริมความสามัคคีและผดุงเกียรติของสมาชิก
- ส่งเสริมการผดุงไว้ซึ่งสิทธิ ความเป็นธรรม และส่งเสริมสวัสดิการให้แก่สมาชิก

๖. ประเภทของกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ และประเภทของหน่วยกิตที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ

- กิจกรรมประเภทการศึกษาและอบรม หรือหลักสูตร ที่ได้ขึ้นทะเบียนการสะสมหน่วยกิตในประเภทนี้ไว้กับสภาการแพทย์แผนไทย
- กิจกรรมประเภทการฝึกหัด หรือฝึกอบรม หรือฝึกงาน ในสถานประกอบการ หรือสถานศึกษา หรือสถานพยาบาล ที่ได้ขึ้นทะเบียนการสะสมหน่วยกิตในประเภทนี้ไว้กับสภาการแพทย์แผนไทย
- กิจกรรมประเภทการทดสอบความรู้ หรือรับการตรวจประเมินคุณสมบัติหรือความรู้ ที่ได้ขึ้นทะเบียนการสะสมหน่วยกิตในประเภทนี้ไว้กับสภาการแพทย์แผนไทย
- กิจกรรมประเภทการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ในสถานประกอบการ หรือสถานศึกษา หรือสถานพยาบาล ที่ได้ขึ้นทะเบียนการสะสมหน่วยกิตในประเภทนี้ไว้กับสภาการแพทย์แผนไทย
- กิจกรรมประเภทการวิจัยและพัฒนา ในหน่วยงานวิจัย หรือสถาบันวิจัย หรือสถานประกอบการ หรือสถานศึกษา หรือสถานพยาบาล ที่ได้ขึ้นทะเบียนการสะสมหน่วยกิตในประเภทนี้ไว้กับสภาการแพทย์แผนไทย
- กิจกรรมประเภทการถ่ายทอดและเผยแพร่องค์ความรู้ ในรูปแบบต่างๆ ที่ได้ขึ้นทะเบียนการสะสมหน่วยกิตในประเภทนี้ไว้กับสภาการแพทย์แผนไทย

๗. หมวดหมู่ของหน่วยกิตที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ

- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนากรรมวิธีทางการแพทย์แผนไทยตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการดูแลสุขภาพตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการนวดไทยตามมาตรฐานประจำประเทศไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการนวดไทยตามมาตรฐานประจำประเทศมาเลเซีย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการนวดไทยตามมาตรฐานประจำประเทศจีน
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการปลูกหรือผลิตสมุนไพรตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการกัญชาตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการส่งออกผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้ตรวจมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาอาสาพัฒนาการแพทย์แผนไทยประจำตำบล
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาอาสาพัฒนาการแพทย์แผนไทยประจำหมู่บ้าน
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาสถาบันที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนางานวิจัยและเทคโนโลยีตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการฝึกอบรมตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการโภชนบำบัดตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการด้านจิตบำบัดตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการด้านเวชศาสตร์ชะลอวัยและความงามตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมอื่นๆ โปรดระบุ.....

๘. จำนวนหน่วยกิตที่ได้รับจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ

๓๗๒ หน่วยกิต

๙. ระยะเวลาการศึกษาต่อเนื้อหา

ระยะเวลาการฝึกอบรม รวมทั้งสิ้น ๓๗๒ ชั่วโมง จำแนกเป็น

ภาคทฤษฎี	จำนวนไม่น้อยกว่า	๙๑	ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ	จำนวนไม่น้อยกว่า	๑๖๑	ชั่วโมง
การฝึกปฏิบัติภาคสนาม	จำนวนไม่น้อยกว่า	๑๒๐	ชั่วโมง

๑๐. สถานที่จัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื้อหา

ศูนย์การเรียนรู้การแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ชนเผ่า สมุนไพรนวนจันทร์

เลขที่ ๒๒๘/๕ ม.๗ ต.ขี้เหล็ก อ.แมริม จ.เชียงใหม่ ๕๐๑๘๐

๑๑. หลักเกณฑ์และวิธีการติดตาม วัดผลหน่วยกิต และผลการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื้อหา

๑๑.๑ จะต้องใช้เวลาเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียน

๑๑.๒ เกณฑ์การตัดสินต้องผ่านการทดสอบภาคทฤษฎี ด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ และภาคปฏิบัติด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

๑๑.๓ ผ่านการฝึกปฏิบัติภาคสนามบำบัดและฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วย ๓๕ ราย และกรณีศึกษา ๑ ราย พร้อมการเขียนรายงานส่ง

๑๒. รายละเอียดของหลักสูตรหรือกิจกรรม (ตามเอกสารแนบที่ระบุ)

แนบเอกสารตามแบบแสดงรายละเอียดของหลักสูตรหรือกิจกรรม

๑๓. คุณสมบัติของผู้ที่สามารถสมัครเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื้อหา

๑๓.๑ อายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปี

๑๓.๒ เป็นผู้ที่มีสุขภาพร่างกายและจิตใจไม่เป็นอุปสรรคต่อการอบรมและปฏิบัติงาน

๑๓.๓ สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าการศึกษาภาคบังคับ

๑๔. ลักษณะต้องห้ามของผู้ที่สามารถสมัครเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื้อหา

๑๔.๑ เป็นผู้ประพฤติเสียหายซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

๑๔.๒ เป็นผู้เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

๑๔.๓ เป็นผู้วิกลจริต จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือไม่เป็นโรคที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

๑๕. เอกสารและหลักฐานที่ใช้ในการสมัคร

๑๕.๑ เอกสารหลักฐานรับรองความเป็น บุคคล หรือ นิติบุคคล ตามที่กฎหมายแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้

๑๕.๒ เอกสารหลักฐานรับรองคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้

๑๕.๓ เอกสารอื่นใดตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้

๑๖. ค่าธรรมเนียมในการสมัคร

ค่าธรรมเนียมในการสมัคร ๗,๕๐๐ บาทต่อคน

๑๗. วิธีการและสถานที่รับสมัคร

สถาบันภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ (ส่วนงานฝึกอบรม)

ที่อยู่ : เลขที่ ๒๒๘/๕ ม.๗ ต.ขี้เหล็ก อ.แมริม จ.เชียงใหม่ ๕๐๑๘๐

โทรศัพท์ : หมอประเดิม (๐๙๕-๔๕๒-๗๕๕-๔) หรือ อ.ศุภชัย (๐๙๒-๗๗๘-๙๖๘-๖)

Facebook : สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์

๑๘. การแจ้งผลการรับสมัคร

สถาบันภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ (ส่วนงานฝึกอบรม)

ที่อยู่ : เลขที่ ๒๒๘/๕ ม.๗ ต.ขี้เหล็ก อ.แมริม จ.เชียงใหม่ ๕๐๑๘๐

โทรศัพท์ : หมอประเดิม (๐๙๕-๔๕๒-๗๕๕-๔) หรือ อ.ศุภชัย (๐๙๒-๗๗๘-๙๖๘-๖)

Facebook : สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์

๑๙. ประโยชน์ที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื้อหา

ผู้ที่ต้องปฏิบัติงานด้านการแพทย์แผนไทยในฐานะผู้ช่วยแพทย์แผนไทย ตามมาตรา ๑ ๓๐ (๕) และ ๓๐ (๖) แห่งพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ.๒๕๔๒ สามารถนำไปใช้ประโยชน์กับผู้รับบริการแพทย์แผนไทยทั้งภาครัฐและเอกชนต่อไป

แบบแสดงรายละเอียดของหลักสูตรหรือกิจกรรม
หลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านชาติพันธุ์ (๓๗๒ ชั่วโมง)
Ethnic traditional healer program

๑. ชื่อหลักสูตร

(ภาษาไทย) หลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านชาติพันธุ์ (๓๗๒ ชั่วโมง)

(ภาษาอังกฤษ) Ethnic traditional healer program

๒. ชื่อประกาศนียบัตร/วุฒิปัตร์/ (หรือ ชื่อหนังสืออนุมัติ แสดงวุฒิอื่นๆ เพื่อแสดงความรู้,ความชำนาญ,ความเชี่ยวชาญ)

หลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านชาติพันธุ์ (๓๗๒ ชั่วโมง)

Diploma in Ethnic traditional healer program

อักษรย่อไทย ป.กพช

อักษรย่ออังกฤษ Dip.ETHP

๓. ชื่อหน่วยงานที่รับผิดชอบ (ผู้ที่ยื่นคำขอฯ)

หน่วยงานหลัก

สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ (หมอประเดิม ส่างเสน)

หน่วยงานสนับสนุน

สถาบันภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์

๔. หลักการและเหตุผล

สังคมไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ประชาชนมีการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์ทางเลือกไทย แต่อาจจะไม่เป็นที่นิยมและแพร่หลายมากนัก ต่อมา มีการนำองค์ความรู้และศาสตร์แขนงต่างๆ มาใช้เป็นทางเลือกในการดูแลสุขภาพของประชาชนมากขึ้น อาทิเช่น การนวดพื้นบ้านไทยเป็นศาสตร์ที่ล้ำค่าของไทยเป็นภูมิปัญญาที่ถ่ายทอดกันมานาน ใช้ในการส่งเสริมสุขภาพ บำบัดอาการให้ทุเลาลง จนเป็นที่ยอมรับในระบบการแพทย์แผนปัจจุบัน ซึ่งเห็น ได้ชัดเจนว่ามีการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์พื้นบ้านไทย โดยเฉพาะการนวดไทยในสถานบริการสาธารณสุข ทั้งภาครัฐและเอกชนมากขึ้นตามลำดับอย่างแพร่หลาย และได้มีการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ สามารถผลิตบุคลากรด้านการนวดไทยที่มีประสิทธิภาพ สนองตอบการขยายตัวอย่างรวดเร็วของการให้บริการด้านการแพทย์แผนไทย รวมทั้งรองรับการจ้างงานและการปฏิบัติงานด้านการนวดไทยในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

ตามที่ได้มี “ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายให้ประกอบโรคศิลปะสาขา การแพทย์แผนไทยหรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ หรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ.๒๕๔๓” สหประชาชาติ (หมอประเดิม ส่าง เสน) ร่วมกับสถาบันภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทและภารกิจในการพัฒนา ๑ ถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยีด้านการแพทย์แผน ไทย และศักยภาพของบุคลากรด้านการนวดไทย จึงจัดทำ “หลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านชาติพันธุ์ (๓๗๒ ชั่วโมง)” ขึ้น เพื่อให้เป็นมาตรฐานในการเรียน การสอน และทดสอบ ความรู้ความสามารถของผู้ที่ต้องปฏิบัติงานด้านการแพทย์แผนไทยในฐานะผู้ช่วยแพทย์แผนไทยตามมาตรา ๑ ๓๐ (๕) และ ๓๐ (๖) แห่งพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ.๒๕๔๒

๕.วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรหลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านชาติพันธุ์นี้ มีความรู้ ความสามารถ เจตคติคุณธรรมและจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพ ดังนี้

๕.๑ มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการนวดพื้นบ้านชาติพันธุ์อย่างมีประสิทธิภาพและ ถูกต้องตามหลักการ ภายใต้การควบคุมของสภาการแพทย์แผนไทย และ/หรือสมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพร ชาติพันธุ์ ประเภทการนวดพื้นบ้านชาติพันธุ์หรือประเภทเวชกรรมชาติพันธุ์

๕.๒ มีความรู้ ความสามารถในการใช้ยาจากสมุนไพรตามที่กำหนด ภายใต้ควบคุมของภายใต้การควบคุม ของสภาการแพทย์แผนไทย และ/หรือสมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ ประเภทการนวดพื้นบ้านชาติ พันธุ์หรือประเภทเวชกรรมชาติพันธุ์

๕.๓ มีความสามารถและเจตคติที่ดีในการประสานความร่วมมือกับผู้ร่วมงานและบุคลากรสาธารณสุขอื่นๆ

๕.๔ มีคุณธรรมและจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพ

๖. เป้าหมายจำนวนผู้เข้าฝึกอบรม

จำนวนผู้เข้าเรียน/ครั้ง จำนวนผู้เข้าเรียนไม่เกิน ๔๐ คน

๗. สถานที่ในการฝึกอบรม

เป็นสถานที่ สถาบัน สถานพยาบาลหรือหน่วยงานที่สภาการแพทย์แผนไทยให้การรับรอง และ/หรือ สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ให้การรับรอง

๘. คุณสมบัติผู้ให้การฝึกอบรม

๘.๑ ครูผู้สอนภาคทฤษฎีจะต้องมีวุฒิการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ทำการสอน และ/หรือได้รับการ รับรองจากสมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์

๘.๒ ครูผู้สอนภาคปฏิบัติและฝึกงานจะต้องมีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ และ/หรือหนังสือรับรองจากสมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์

๘.๓ จำนวนผู้เข้าเรียน/ครั้ง จำนวนผู้เข้าเรียนไม่เกิน ๔๐ คน

๘.๔ สัดส่วนวิทยากรต่อผู้เรียน ในภาคทฤษฎี ๑ : ๔๐ และปฏิบัติ ๑ : ๑๐

๙. คุณสมบัติของผู้เรียน/อบรม

๙.๑ อายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปี

๙.๒ เป็นผู้ที่มีความสุขภาพร่างกายและจิตใจไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนและการฝึกปฏิบัติ

๙.๓ สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าการศึกษามัธยมศึกษา

๑๐. ตารางรายละเอียด/กำหนดการจัดกิจกรรมในการฝึกอบรม

ให้เป็นไปตามสถานที่/ สถานพยาบาล/ หน่วยงานที่ขอรับรองหลักสูตรกำหนดและเป็นการจัดการเรียนการสอนต่อเนื่อง ตามลำดับ ในภาคทฤษฎี ภาคนปฏิบัติ ภาคสนาม ทั้งนี้โดยให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๓ เดือน

วันที่ /เวลา	๘:๐๐-๙:๐๐ น.	๑๙:๐๐-๑๐:๐๐ น.	๑๐:๐๐-๑๑:๐๐ น.	๑๑:๐๐-๑๒:๐๐ น.	๑๒:๐๐-๑๓:๐๐ น.	๑๓:๐๐-๑๔:๐๐ น.	๑๔:๐๐-๑๕:๐๐ น.	๑๕:๐๐-๑๖:๐๐ น.	๑๖:๐๐-๑๗:๐๐ น.
วันที่ ๑	การบรรยาย หัวข้อ หมวดวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ				พักรับประทานอาหารกลางวัน	การบรรยาย หัวข้อ หมวดวิชา วิทยาศาสตร์สุขภาพ	การบรรยาย หัวข้อ หมวดวิชา วิทยาศาสตร์สุขภาพ	ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ หมวดวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	
วันที่ ๒	การบรรยาย หัวข้อ หมวดวิชาการแพทย์แผนไทย					การบรรยาย หัวข้อ หมวดวิชาการแพทย์ แผนไทย	การบรรยาย หัวข้อ หมวดวิชาการแพทย์ แผนไทย	การบรรยาย หัวข้อ หมวดวิชาการแพทย์ แผนไทย	ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ หมวดวิชาการแพทย์ แผนไทย
วันที่ ๓	การบรรยาย หัวข้อ หมวดวิชาการนวดไทย			ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ หมวดวิชาการนวดไทย		ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ หมวดวิชาการนวดไทย			
วันที่ ๔	ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ หมวดวิชาการนวดไทย					ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ หมวดวิชาการนวดไทย			
วันที่ ๕	ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ หมวดวิชาการนวดไทย			ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ หมวดวิชาการนวดไทย		การบรรยาย หัวข้อ หมวดวิชากฎหมาย/จริยธรรมและสังคม			

หมายเหตุ : กำหนดการอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม.

๑๑. ระยะเวลาการศึกษา

จำนวนชั่วโมงเรียนตลอดหลักสูตร ๓๗๒ ชั่วโมง จำแนกเป็น			
ภาคทฤษฎี	จำนวนไม่น้อยกว่า	๙๑	ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ	จำนวนไม่น้อยกว่า	๑๖๑	ชั่วโมง
การฝึกปฏิบัติภาคสนาม	จำนวนไม่น้อยกว่า	๑๒๐	ชั่วโมง

๑๒. หนังสือ/ตำรา อ้างอิงที่ใช้ในเนื้อหาการฝึกอบรม

๑๒.๑ กองการแพทย์พื้นบ้านไทย. รายงานการศึกษาเรื่อง **พื้นฐานการนวดพื้นบ้านภาคเหนือ**. กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข.

๑๒.๒ ประเดิม ส่างเสน. **คู่มืออบรมการนวดชาติพันธุ์**. เชียงใหม่. สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์.

๑๒.๓ ดารณี อ่อนชมจันทร์ รายงานฉบับสมบูรณ์ **คู่มือหลักสูตรการนวดพื้นบ้านล้านนา สำหรับผู้ช่วยแพทย์แผนไทย** นนทบุรี : กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข; ๒๕๖๐.

๑๒.๔ สถาบันการแพทย์แผนไทย. **กายบริหารแบบไทย ท่าฤๅษีดัดตนพื้นฐาน ๑๕ ท่า**. การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๑๒.๕ **คู่มืออบรมการนวดไทย**. มูลนิธิการแพทย์แผนไทยพัฒนา

๑๒.๖ กรมการแพทย์. **คู่มือปฐมพยาบาลเบื้องต้น**. กระทรวงสาธารณสุข

๑๒.๗ **สมุนไพรในงานสาธารณสุขมูลฐาน**. สำนักงานคณะกรรมการสาธารณสุขมูลฐาน

๑๒.๘ สถาบันการแพทย์แผนไทย. **บทสวดมนต์ ทำวัตรเช้า** กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๑๒.๙ สถาบันการแพทย์แผนไทย. **การแพทย์แผนไทยกับการดูแลสุขภาพ**. กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๑๒.๑๐ กรมสุขภาพจิต. **คู่มือการให้คำปรึกษาสำหรับประชาชน**. กระทรวงสาธารณสุข

๑๒.๑๑ สถาบันการแพทย์แผนไทย. **เอกสารประกอบการอบรมการแพทย์แผนไทยเบื้องต้น**. กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๑๒.๑๒ **เอกสารประกอบการบรรยาย**. วิทยากรแต่ละรายวิชา

๑๒.๑๓ **อาหารพื้นบ้าน ๔ ภาค**. มูลนิธิการแพทย์แผนไทยพัฒนา

๑๓. อุปกรณ์และสื่อการสอน ได้แก่

- เครื่องฉายสไลด์
- เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
- เครื่องเล่นวีดิทัศน์และโทรทัศน์
- หนังสือ เอกสารที่เกี่ยวข้อง
- ระบบสารสนเทศการเรียนการสอน สถาบันภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์

๑๔. เกณฑ์การประเมินผลการฝึกอบรม (ก่อน/หลัง)

๑๔.๑ เกณฑ์การประเมินก่อนการฝึกอบรม

ไม่มี

๑๔.๒ เกณฑ์การประเมินหลังการฝึกอบรม

๑๔.๒.๑ ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ประเมินผลรายวิชาด้วยข้อสอบอัตนัย และ/หรือปรนัย

๑๔.๒.๒ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ประเมินตามแบบประเมินผลการฝึกปฏิบัติ และการเขียนรายงานกรณีศึกษา

๑๕. เกณฑ์การสำเร็จการฝึกอบรม

๑๕.๑ จะต้องมีเวลาเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียน

๑๕.๒ เกณฑ์การตัดสินต้องผ่านการทดสอบภาคทฤษฎี ด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ และภาคปฏิบัติ ด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

๑๕.๓ ผ่านการฝึกปฏิบัติภาคสนามบำบัดและฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วย ๓๕ ราย และกรณีศึกษา ๑ ราย พร้อมการเขียนรายงานส่ง

๑๖ โครงสร้างหลักสูตร ๓๗๒ ชั่วโมง ประกอบด้วย

๑๖.๑ หมวดวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

๓๖ (๒๔-๑๒) ชั่วโมง

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑-๐๑	ร่างกายของเรา (กายวิภาคศาสตร์)	๑๘	๖
๑-๐๒	การปฐมพยาบาล	๐	๖
๑-๐๓	สุขภาพจิต	๓	๐
๑-๐๔	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับยา	๓	๐
	รวม	๒๔	๑๒

๑๖.๒ หมวดวิชาการแพทย์แผนไทย

๔๒ (๓๐-๑๒) ชั่วโมง

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๒-๐๑	ทฤษฎีหมอพื้นบ้านชาติพันธุ์และการแพทย์แผนไทย	๔	๐
๒-๐๒	กิมิชาติ เหตุของการเจ็บป่วยตามพุทธประวัติ	๘	๐
๒-๐๓	เภสัชกรรมพื้นบ้านชาติพันธุ์เบื้องต้น	๑๘	๑๒
	รวม	๓๐	๑๒

๑๖.๓ หมวดวิชาการนวดไทย

๑๕๙ (๒๒-๑๓๗) ชั่วโมง

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓-๐๑	ประวัติองค์ความรู้และการประยุกต์ใช้การนวดชาติพันธุ์	๔	๐
๓-๐๒	เส้นประธาน	๓	๙
๓-๐๓	การนวดชาติพันธุ์พื้นฐาน	๓	๒๔
๓-๐๔	การตรวจแยกอาการปวด	๓	๓
๓-๐๕	การนวดชาติพันธุ์เพื่อส่งเสริมสุขภาพ	๓	๑๗
๓-๐๖	การนวดไทยบำบัด ๑	๓	๒๕
๓-๐๗	การนวดชาติพันธุ์เพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพ ๑	๐	๑๒
๓-๐๘	การนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ	๓	๑๕
๓-๐๙	การตัดตน	๐	๑๘
๓-๑๐	การบันทึกผลการนวด	๐	๑๔
	รวม	๒๒	๑๓๗

๑๖.๔ หมวดวิชากฎหมาย/จริยธรรมและสังคม

๑๕ (๑๕-๐) ชั่วโมง

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๔-๐๑	กฎหมายวิชาชีพ ๑	๑๒	๐
๔-๐๒	ระบบสุขภาพแห่งชาติ	๓	๐
	รวม	๑๕	๐

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๕-๐๑	ฝึกปฏิบัติการนวดบำบัดผู้ป่วยเบื้องต้นในสถานพยาบาลหรือหน่วยบริการสาธารณสุขโดยต้องทำรายงานผลการนวดบำบัดและฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วย ตามแบบบันทึกผลการนวด รวมกัน ๓๕ ราย และกรณีศึกษา ๑ ราย	๐	๑๒๐
	รวม	๐	๑๒๐

๑๗. แนวสัขเปเนื่อหการฝึกอบรม

๑๗.๑ หมวดวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

๓๖ (๒๔-๑๒) ชั่วโมง

๑-๐๑ ร่างกายของเรา (กายวิภาคศาสตร์)

๒๔ (๑๘-๖) ชั่วโมง

ศึกษารูปร่างและลักษณะโครงสร้างของระบบโครงกระดูก ระบบกล้ามเนื้อ ระบบประสาท ระบบไหลเวียนโลหิต ระบบหายใจ ระบบทางเดินอาหาร ระบบขับถ่ายปัสสาวะ ระบบสืบพันธุ์ ระบบต่อมไร้ท่อ และอวัยวะสัมผัสพิเศษ ความสัมพันธ์ในแต่ละส่วนของระบบโครงสร้างทั้งหมดของร่างกาย

๑-๐๒ การปฐมพยาบาล

๖(๐-๖) ชั่วโมง

การปฐมพยาบาลเบื้องต้นผู้ป่วยหมดสติ กระดูกหักข้อเคลื่อน ผู้ป่วยได้รับอุบัติเหตุจากการนวด

๑-๐๓ สุขภาพจิต

๓(๓-๐) ชั่วโมง

ลักษณะของผู้ที่มีสุขภาพจิตดีสาเหตุของความเครียด ผลเสียของความเครียด การจัดการกับความเครียด การนวดผ่อนคลายความเครียดด้วยตนเอง

๔. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับยา

๓(๓-๐) ชั่วโมง

ความหมายของยา การบริหารยา รูปแบบของยา หลักการบริหารยา การใช้ยาที่เหมาะสมผลเสียจากการใช้ยา ปัญหายาแก้ปวด

๑๗.๒ หมวดวิชาหมอพื้นบ้านชาติพันธุ์และการแพทย์แผนไทย

๔๒ (๓๐-๑๒) ชั่วโมง

๒-๐๑ ทฤษฎีหมอพื้นบ้านชาติพันธุ์และการแพทย์แผนไทย

๔ (๔-๐) ชั่วโมง

ประวัติการหมอพื้นบ้านชาติพันธุ์และแพทย์แผนไทย ประวัติพระอาจารย์ชีวกโกมารภัจจ์ กำเนิดมนุษย์ เบญจชั้นธัมมหารูป ๔ ตรีโทษ ธาตุเจ้าเรือน สมุฏฐานการเกิดโรค อาหารและพฤติกรรมกำปรับสมดุล การนำทฤษฎีการแพทย์แผนไทยไปประยุกต์ใช้ ตลอดจนขั้นตอน ประโยชน์ ข้อห้ามในการนวด

๒-๐๒ กิมิชาติ เหตุของการเจ็บป่วยตามพุทธประวัติ

๘ (๘-๐)

ชั่วโมง

พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย มหานิทเทส กิมิชาติ (จุลชีพ) เหล่าสัตว์ต่างๆ ที่อาศัยในร่างกายมนุษย์ ยึด ภายเป็นรังแห่งโรคร้ายแรงเรื้อรัง ต้นเหตุของการบั่นทอนความยืนยาว ของชีวิตมนุษย์ กิมิชาติ (กิมิชาติ) ๘๐ จำพวก สมุนไพรรักษาและธาตุต่างๆ เพื่อเป็นอาหารให้กับกิมิชาติ สมดุลภายในร่างกายที่เสียในแต่ละจุด ที่กิมิชาติอาศัย อยู่ ธาตุไฟ ธาตุลม และธาตุน้ำ ที่ทำให้อากาศธาตุแปรปรวน ส่งผลต่อธาตุดิน(ร่างกาย) ทำให้เกิดอาการต่างๆ ที่ แสดงออกทางร่างกาย (อาการโรคต่างๆ) กิมิชาติภายนอกในร่างกาย ทำให้เกิดการผิดปกติ

๒-๐๓ เกสกรรมพื้นบ้านชาติพันธุ์เบื้องต้น

๓๐ (๑๘-๑๒)

ชั่วโมง

หลักเกส ๔ ประการ การใช้ยาสมุนไพรตามบัญชียาหลักแห่งชาติ บัญชียาสามัญประจำบ้านและสมุนไพร ในงานสาธารณสุขมูลฐาน การใช้ยาไทยประกอบการนวด ได้แก่ การนวดนวด การอบ การประคบ การสูดไอน้ำ สมุนไพร การบำบัดหม้อเกลือ

๑๗.๓ หมวดวิชาการนวดชาติพันธุ์

๑๕๙ (๒๒-๑๓๗)

ชั่วโมง

๓-๐๑ ประวัติองค์ความรู้และการประยุกต์ใช้การนวดชาติพันธุ์

(๔-๐)

ชั่วโมง

ประวัติการนวดไทย การฟื้นฟูการนวดไทย ลักษณะขององค์ความรู้ คุณค่าของการนวดไทยผลของการ นวดไทยต่อสุขภาพ ผลของการนวดไทยต่อระบบต่างๆ การศึกษาวิจัยการนวดไทย การนำไปใช้ในระบบ สาธารณสุขมูลฐาน และระดับสถานบริการสาธารณสุข

๓-๐๒ เส้นประธานสิบ

๑๒ (๓-๙)

ชั่วโมง

ความหมาย โครงสร้างของเส้นประธาน ทางเดินของเส้นประธาน ประเภทของจุดที่เกี่ยวข้องกับเส้น ประธาน การกดจุดเริ่มต้นของเส้นประธาน ตำแหน่งในการรักษาโรคบนเส้นสิบ เพื่อประโยชน์ในการประยุกต์ใช้ใน การรักษาโรคของการนวด

๓-๐๓ การนวดชาติพันธุ์พื้นฐาน

๒๗ (๓-๒๔)

ชั่วโมง

หลักพื้นฐานของการนวดเท้า เข่า หลัง แขน ไหล่ คอ และศีรษะ และข้อห้ามในการนวดเพื่อประยุกต์ใช้ใน การรักษาโรค

๓-๐๔ การตรวจแยกอาการปวด

๖ (๓-๓)

ชั่วโมง

การตรวจแยกอาการปวดที่พบบ่อย ได้แก่ ปวดข้อ ปวดศีรษะ ปวดท้อง เพื่อแยกอาการที่สามารถนวดได้ และนวดไม่ได้

๓-๐๕ การนวดชาติพันธุ์เพื่อส่งเสริมสุขภาพ

๒๐(๓-๑๗)

ชั่วโมง

การนวดเพื่อส่งเสริมสุขภาพในท่านอนหงาย นอนตะแคง นอนคว่ำ และท่านั่ง การยืดเส้น

๓-๐๖ การนวดชาติพันธุ์บำบัด

๒๘ (๓-๒๕)

ชั่วโมง

การนวดไทยเพื่อบำบัดการปวดเข่า หลัง แขน ไหล่ และคอ การนวดแก้เป็นลม ตกหมอน สะบักจม จุก เสียด ท้องผูก ลมตะตริว ข้อเท้าเคล็ดแพลง การนวดป้องกันการปวดประจำเดือน

๓-๐๗ การนวดชาติพันธุ์เพื่อฟื้นฟูสุขภาพ ๑	๑๒ (๐-๑๒)	ชั่วโมง
การนวดไทยเพื่อฟื้นฟูผู้ป่วยอัมพฤกษ์ อัมพาต และผู้สูงอายุ		
๓-๐๘ การนวดกดจุดเท้าเพื่อสุขภาพ	๑๘ (๓-๑๕)	ชั่วโมง
ศึกษาหลักวิธีการขั้นตอน ประโยชน์ ข้อห้ามในการนวดฝ่าเท้าเพื่อบำบัดรักษาโรคต่าง ๆ		
๓-๐๙ การตัดตน	๑๘ (๐-๑๘)	ชั่วโมง
ประวัติความเป็นมา การตรวจสมดุลของร่างกาย วิธีการ ขั้นตอน ประโยชน์ และข้อห้ามของการบริหารท่าฤๅษีตัดตน ๑๕ ท่า เพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง และส่งเสริมสุขภาพของร่างกาย		
๓-๑๐ การบันทึกผลการนวด	๑๔ (๐-๑๔)	ชั่วโมง
การบันทึก การวิเคราะห์ผล การนำเสนอและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการนวดชาติพันธุ์		
๑๗.๔ หมวดวิชากฎหมาย จริยธรรม สังคม	๑๕ (๑๕-๐)	ชั่วโมง
๔-๐๑ กฎหมายวิชาชีพ ๑	๑๒ (๑๒-๐)	ชั่วโมง
เนื้อหาของกฎหมายการประกอบโรคศิลปะ ข้อจำกัดและเงื่อนไข จรรยาบรรณวิชาชีพภาษาและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง		
๔-๐๒ ระบบสุขภาพแห่งชาติ	๓ (๓-๐)	ชั่วโมง
องค์ประกอบของระบบสุขภาพ นโยบายของรัฐที่เกี่ยวกับสุขภาพ		
๑๗.๕ หมวดฝึกงาน	๑๒๐ (๐-๑๒๐)	ชั่วโมง
ฝึกปฏิบัติการนวดบำบัดผู้ป่วยเบื้องต้นในสถานพยาบาลหรือหน่วยบริการสาธารณสุขโดยต้องทำรายงานผลการนวดบำบัดและฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วย ตามแบบบันทึกผลการนวด รวมกัน ๓๕ ราย จำแนกเป็น		
นวดบำบัดอาการโรค ๓๕ ราย		
๑ อาการปวดปวดศีรษะ เครียด	ไม่น้อยกว่า จำนวน ๓ ราย	
๒ อาการปวดปวดคอ หรือ ตกหมอน	ไม่น้อยกว่า จำนวน ๓ ราย	
๓ อาการสะบักจม	ไม่น้อยกว่า จำนวน ๓ ราย	
๔ อาการปวดข้อเท้า เคล็ด แผลง	ไม่น้อยกว่า จำนวน ๓ ราย	
๕ อาการปวดหลัง ปวดเอว	ไม่น้อยกว่า จำนวน ๓ ราย	
๖ อาการปวดไหล่ แขน	ไม่น้อยกว่า จำนวน ๓ ราย	
๗ อาการปวดข้อศอก ข้อมือ	ไม่น้อยกว่า จำนวน ๓ ราย	
๘ อาการปวดขา เข่า	ไม่น้อยกว่า จำนวน ๓ ราย	
๙ อาการอัมพฤกษ์ อัมพาต	ไม่เกิน จำนวน ๒ ราย	
๑๐ อาการปวดประจำเดือน	ไม่เกิน จำนวน ๓ ราย	

๑๑ อาการจุดเสียด

ไม่เกิน จำนวน ๓ ราย

๑๒ อาการท้องผูก

ไม่เกิน จำนวน ๓ ราย

๑๓ อาการตะคริว

ไม่เกิน จำนวน ๓ ราย

กรณีศึกษา ๑ ราย

หมายเหตุ

๑. ๓๗๒ (๙๑-๒๘๑ ชั่วโมง) หมายถึงเรียนทฤษฎี ๙๑ ชั่วโมง เรียนปฏิบัติ ๒๘๑ ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น ๓๗๒ ชั่วโมง

๒. เพิ่มวิชาการให้การปรึกษาจำนวน ๒ ชั่วโมง โดยศึกษาความหมาย ความสำคัญและประโยชน์ ทักษะพื้นฐาน กระบวนการให้การปรึกษา คุณสมบัติของผู้ให้การปรึกษา

๓. จัดให้มีพิธีครอบครูก่อนการฝึกอบรมเพื่อสืบทอดภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้าน

๔. จัดให้มีสื่อการสอนบทเรียนออนไลน์ผ่านทางระบบสารสนเทศ เพื่อการเตรียมพร้อมก่อนเรียนและทบทวนบทเรียน รวมทั้งระบบบันทึกข้อมูลที่สามารถเข้าถึงได้ สำหรับรายงานผลการนวดบำบัดและฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วย และในกรณีศึกษาอย่างเหมาะสม

๑๘. รายละเอียดประกอบหลักสูตรอื่นๆ (ถ้ามี)

ไม่มี

โครงสร้างหลักสูตรหมอฟันบ้านชาติพันธุ์/ผู้ช่วยแพทย์แผนไทย (๓๗๒ ชั่วโมง)

ชื่อวิชา	จำนวนชั่วโมง		
	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	รวม
๑. หมวดวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	๒๔	๑๒	๓๖
๑.๑ ร่างกายของเรา (กายวิภาคศาสตร์)	๑๘	๖	๒๔
๑.๒ การปฐมพยาบาล	๐	๖	๖
๑.๓ สุขภาพจิต	๓	๐	๓
๑.๔ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับยา	๓	๐	๓
๒. หมวดวิชาการแพทย์แผนไทย	๓๐	๑๒	๔๒
๒.๑ ทฤษฎีหมอฟันบ้านชาติพันธุ์และการแพทย์แผนไทย	๔	๐	๔
๒.๓ กิมีชาติ เหตุของการเจ็บป่วยตามพุทธประวัติ	๘	๐	๘
๒.๓ เภลัชกรรมพื้นบ้านชาติพันธุ์เบื้องต้น	๑๘	๑๒	๓๐
๓. หมวดวิชาการนวดชาติพันธุ์	๓๗	๑๒๒	๑๕๙
๓.๑ ประวัติองค์ความรู้และการประยุกต์ใช้การนวดชาติพันธุ์	๔	๐	๔
๓.๒ เส้นประธาน	๓	๙	๑๒
๓.๓ การนวดชาติพันธุ์พื้นฐาน	๓	๒๔	๒๗
๓.๔ การตรวจแยกอาการปวด	๓	๓	๖
๓.๕ การนวดชาติพันธุ์เพื่อส่งเสริมสุขภาพ	๓	๑๗	๒๐
- นวดโกยท้อง			
๓.๖ การนวดไทยบำบัด ๑	๓	๒๕	๒๘
- นวดหน้าอัมพฤกษ์			
- ครอบแก้ว ดึงเส้น			
๓.๗ การนวดชาติพันธุ์เพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพ ๑	๐	๑๒	๑๒
- นอนยา			
- ย่ำขาง			
๓.๘ การนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ	๓	๑๕	๑๘
๓.๙ การดัดตน	๐	๑๘	๑๘
๓.๑๐ การบันทึกผลการนวด	๐	๑๔	๑๔

ชื่อวิชา	จำนวนชั่วโมง		
	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	รวม
๔. หมวดวิชากฎหมาย / จริยธรรม / สังคม และภาษา	๑๕	๐	๑๕
๔.๑ กฎหมายวิชาชีพ ๑	๑๒	๐	๑๒
๔.๒ ระบบสุขภาพแห่งชาติ	๓	๐	๓
๕. หมวดการฝึกงานภาคสนาม		๑๒๐	๑๒๐
รวมทั้งสิ้น	๙๑	๒๘๑	๓๗๒

หมายเหตุ :

๑. จัดให้มีวิชาให้คำปรึกษาสำหรับนักศึกษา ๒ ชั่วโมง เนื้อหารายวิชาประกอบไปด้วย ความสำคัญ และประโยชน์การให้คำปรึกษา กระบวนการ การสำรวจ การทำความเข้าใจ สาเหตุและความต้องการ การวางแผนแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และการให้คำแนะนำ อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม
๒. จัดให้มีพิธีครอบครูก่อนการฝึกอบรมเพื่อสืบทอดภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้าน
๓. จัดให้มีสื่อการสอนบทเรียนออนไลน์ผ่านทางระบบสารสนเทศ เพื่อการเตรียมพร้อมก่อนเรียน และทบทวนบทเรียน รวมทั้งระบบบันทึกข้อมูลที่สามารถเข้าถึงได้ สำหรับใช้ในกรณีศึกษาอย่างเหมาะสม